

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓

กิเลสตัวกวนมากที่สุดในหัวใจสัตว์

วันที่ ๕ เมื่อวานนี้ทางมหาวิทยาลัยขอนแก่นมาทอดผ้าป่า ๒ ครั้ง ตอนบ่ายวันที่ ๔ และตอนเช้าวันที่ ๕ รวมแล้วดอลลาร์ทั้งหมด ๒,๙๙๐ ดอลลาร์ ชาติอยู่ ๑๐ ดอลลาร์จะถึง ๓,๐๐๐ เมื่อวานนี้ ได้เยอะอยู่ ทองคำได้ ๒๑ บาท ๑๘ สตางค์ ทองคำรวมทั้งหมดที่เราได้ทั้งหลอมและไม่หลอม ทั้งมอบและไม่มอบ ได้ ๒,๒๗๑ กิโลกรัม เรียกว่า ๒ ตันกว่าแล้ว

เมื่อเช้านี้ออกเดินไปดูรั้วที่กำแพง กำแพงฝนตกตอนหน้าฝน โห พังไปเยอะนะ เราก็ไม่เคยคาดคิด นี่เห็นไหมอำนาจของฝนของน้ำเป็นอย่างนั้นนะ เราก็ไม่เคยคิดว่ามันจะสามารถทำกำแพงในวัดนี้ให้พังไปได้ เพราะมันอยู่สูง ๆ นี่ จึงคิดว่าไม่ใช่วิสัยของน้ำในแถวนี้จะทำให้กำแพงเราพังได้ โห พาดไปสักเท่าไร ๒๓ หรือ ๒๔ เมตรนะ ไปดูแล้วถามเขาแล้วเมื่อเช้านี้ แต่ยาวนาน คุณกิมก็อาจจะบอกคุณเจ็ลยเข้ามาด้วยที่จะสร้างศาลานี้ เลยเหมาเลยนะ คิดว่าอย่างนั้น รวมกันถือโอกาสในเวลาสร้างศาลานี้ พร้อมกับทำกำแพงไปพร้อมเลย คงบวกกระติงแดงไปพร้อมด้วย เพราะพวกนี้อยู่ด้วยกัน ติดกัน

เราเดินไปดูเมื่อเช้านี้ เขาเทศน์ เสาอะไรเรียบร้อยแล้ว คงไม่นานแหละ ทำแน่นหนามั่นคงดี เราก็ไม่คิดว่ากำแพงมันจะพังได้อย่างนั้น แล้วมันก็พังได้อย่างนั้นจะว่าไง เวลาฝนตกน้ำมาก ๆ ดินมันเลยเปื่อย อ่อนลงหมด ทีนี้อะไร ๆ ก็ไม่มีกำลังเลย พังไปด้วยกันหมดเลย มันแปลกอยู่นะ

ที่วัดนาคำน้อยกำแพงอันนั้นก็แบบเดียวกัน พังเหมือนกันนี่ ตอนหน้าฝนหน้าเดียวกันนี้แหละ กำแพงทางนี้ก็พัง ทางนาคำน้อยก็พัง เลยอยู่ในความรับผิดชอบของเราทั้งสองแห่งนะ นี่ก็สั่งเขาไว้หน้าแล้งนี้ค่อยทำใหม่ กิมก็มาสร้างศาลาใหม่นี้คงมาเห็นละมั้งเลยบอกกำแพงกับศาลาเข้าด้วยกันเลย ก็เป็นอันว่าผ่านไปทางนี้เรา ทีนี้ทางนาคำน้อยเราก็พูดเป็นข้อแยกเอาไว้กับท่านอินทร์ เพราะธรรมดาที่ผ่านมาแล้ว เราช่วยหมดร้อยเปอร์เซ็นต์เลยกำแพงนะ ทีนี้มันมาพังปีนี้

เลยพูดทั้งจริงทั้งเล่นทั้งหยอกทั้งแหย่ กำแพงพังนี้พอหน้าแล้งนี้ให้เอาช่างเขามาซ่อมเสีย เวลานี้ทำไม่ได้ไม่เกิดประโยชน์ หน้าแล้งถ้าเห็นสมควรแล้วให้ติดต่อช่างเขามาซ่อมเสีย ยาวสั้นขนาดไหนให้เขาซ่อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถ้าทางวัดมีเงินอยู่บ้างก็ต้องช่วยผมบ้างซิ ถ้าหากว่าไม่มีจริง ๆ ผมจะให้บ้าง ถ้าพอมีบ้างก็ต้องช่วยกันบ้างซิ ยังไม่ได้ไปดูยังไม่ได้ไปถามนะ มันก็พอ ๆ กันนี่ อันนี้ดูว่ามันเสียเพราะคลองของเรา

ไม่มีคลองเลย น้ำมันจะไหลมายังไง พังเป็นแถบไปเลย โห ทำไมเป็นอย่างนี้ นี่เขาเริ่มแล้วคงไม่นาน เพราะเขาเทศานอะไรเรียบร้อยแล้ว ตั้งเสาแล้ว มีตั้งแต่จะเทพนั่งเท่านั้น ไม่เห็นยากอะไร

ศาลานี้ก็ไม่นานศาลานี้ก็ดี เขาเริ่มแล้วก็เร็ว อย่างนี้ละปู่ปู่ ๆ เริ่มเรื่อย คนงานของเขาก็พร้อมหมด ๆ เราไม่ได้ยุ่ง เขาจัดการของเขาเอง อย่างกำแพงเขาก็จัดการของเขาเอง เป็นแต่เพียงว่าท่านปัญญาไปคอยดูแลเท่านั้น ท่านปัญญาท่านก็ไปอยู่เสมอ เวลาว่าง ๆ ท่านก็ไป ที่ทำไปแล้วก็ตั้งอยู่แล้วก็ไม่เห็นมีอะไร เขามีแบบอยู่แล้วเขาก็ทำตามแบบนั้นไปเลยก็ไม่ยาก ศาลาหลังนี้ยาว ๖๐ เมตร กว้าง ๓๐ เมตร ดูจะไม่สูงกว่าที่เรากำหนดไว้ที่แรก ที่ว่าสูง ๕๐ เซ็นต์ แต่เราก็แยกไว้สำหรับท่านปัญญาพิจารณา เราก็บอกว่าเราคิดตามความรู้สึกของเราเฉย ๆ แต่เรื่องความลึกซึ่งละเอียดนั้นเป็นเรื่องของท่านปัญญา ละเอียดกว่าเรามากเราบอก จึงคอยฟังเสียงท่านปัญญาถ้าท่านจะให้สูงกว่านี้ก็ดี หรือท่านจะให้ต่ำกว่าที่เรากำหนดไว้ก็ดี เราไม่ว่านะ ถ้าเป็นเรื่องท่านปัญญาเรา ยอมรับ

เรายอมรับมาตลอดนะ อย่างนั้นซิ ท่านเก่งมาก เรื่องอย่างนี้เก่งมากนะ ไอ้เราไม่เป็นที่ ถ้าทำอย่างนี้ไม่เป็นที่ เพราะเราไม่เคยเป็นช่างมาแต่ก่อนด้วย แล้วก็ไม่ได้สนใจมาตลอดด้วย ยิ่งออกบวชและปฏิบัติด้วยแล้วยิ่งปล่อยเลย การก่อสร้างก่ออะไร ก็มีที่มาจากพรรษาที่วัดโยธานิมิตร หนองขอนกว้าง ๒ พรรษาแรกอยู่นี่

พอพูดอย่างนี้ก็ทำให้ระลึกถึงท่านพระครูเหมือนกันนะ อย่างนั้นนะแปลกอยู่ ท่านพระครูเป็นเจ้าของาวาสวัด ทำให้คิดเหมือนกันนะ เราได้ช่วยก่อสร้าง คือว่าเลื่อยไม้ ท่านพาไปเลื่อยไม้ในป่าแถว ๆ ไกลนี้ ไม้สดนี้ไม้แต่ก่อน อดอยากที่ไหน ท่านพาไปเลื่อยไม้มาสร้างศาลา เราก็ได้ช่วยท่านอยู่ปีหนึ่ง จำได้ก่อสร้าง เรียกว่าเราได้ช่วยก่อสร้าง แล้วเข้าไปเรื่องท่านพระครู

พามาเลื่อยไม้ พระเณรก็มาจำนวนมากอยู่นะมาช่วยกันเลื่อยไม้ ท่านเป็นหัวหน้า แล้วก็มิโยมแทรกมาด้วย ๆ แต่ไม่มากเท่าพระ มาเลื่อยไม้แถวนี้ เราก็ไม่ลืม ท่านพูดเองนะแปลกอยู่ วันไหนถ้าคุณบัวไม่ได้ทำงานด้วยงานไม่เดิน เราไม่ลืมนะ อย่างนั้นนะแปลกนะ ท่านพูดว่างานไม่เดิน อืดอาด เราก็เลยไม่ลืม ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น นี้ละจะว่าคุยหรือไม่คุย ถ้าลองได้จับเลื่อยนี้ขาดปัด ๆ เลย ก็คนมาเปลี่ยนเรื่อย เราคนเดียว นั้นซึ่งงานก้าวเดินเพราะอะไร อย่างนี้เอง เพราะเราเลื่อยไม้ก็เก่ง ฟาดวันหนึ่ง ๆ ไม้หน้าหก

ไปเลื่อยไกล ๆ หนุน บ้านกกสะท้อน โนนเตี๋ยหนุน ไปแต่เช้ากลับมาแต่ละวันได้ถึง ๑๐ แผ่น ทะลุ ๆ ๑๐ แผ่นไม่มีใครเลื่อยได้แหละ จนกระทั่งหัวหน้าที่เขาจ้างบอกว่า

อยากให้ไอ้บัวมาเลื่อยไม้มาก ๆ อย่างนั้นแล้ว กับผู้ใหญ่เถิงนี้คู่กัน ไปกับผู้ใหญ่เถิง พ่อของครูอาจ มันอยู่ไหนครูอาจ มันตายแล้วหรือครูอาจนะ อ้อ อยู่ที่นี่ละคู่กันกับพ่อครูอาจนี่ ถ้ามถึงกันตลอดแหละ เราก็ถามถึงผู้ใหญ่เถิง ผู้ใหญ่เถิงก็ถามถึงเรา เวลาไปทำงานก็ทำกับหมู่มักกับเพื่อน คือมันไม่ทันใจ ไอ้เราทำกับหมู่มักกับเพื่อนก็ไม่ทันใจ มันไม่เหมือนผู้ใหญ่เถิง ถ้างได้จับเลื่อยแล้วทะเล ๆ เลย ไม่มีใครอดเอื้อน ไม่มีใครอะไร ๆ ไม่ตำหนิกันเลยละ ถ้างได้ทำงานด้วยกันผิง ๆ วางเลื่อยไปเลย อันนั้นก็คนอย่างเดียวกัน ลักษณะคล้ายคลึงกัน

นี่เราพูดถึงเรื่องขรราวาสของเรานะทุกข์ หลวงตาทุกข์ถ้าพูดถึงเรื่องทุกข์ ออกจากเลื่อยไม้แล้ว ตีทอยฟาดขึ้นต้นไม้ต้นยางขึ้นไปเอาผิงบนต้นไม้ อ้าว จริง ๆ เอาผิงบนต้นไม้ของเล่นเมื่อไร โอ้ย คนแก่นี้เดินตามหลังแหละ เราเป็นนาย แต่เวลาทำนายทำคนเดียวพวกนี้ทำไม่ได้ ที่นี้ลงมาแล้วพวกนั้นทำงาน ว่าแต่เราเป็นนายก็ว่ากันเฉย ๆ เราก็ทำเหมือนกันนั่นแหละ เราจะอยู่เฉย ๆ ไม่ได้ ก็มีแต่คนแก่ คนแก่บางที่พ่อผู้สาวก็มีไปด้วย โห เขาชอบนะ ถ้าไปขึ้นบ้านไหน โหย ลั่นไปเลย วันนี้ไอ้บัวมันมาเล่นนะ เขาอยากได้เป็นลูกเขยเขา เข้าใจไหม ก็สนุกกันบ้างซีเวลาสนุก เวลาเล่นก็มี เวลาจริงก็มี

เราไปเล่นบ้านไหนได้ข่าวแตกฮือ ๆ ละ เป็นอย่างนั้นละแปลกอยู่ แต่อำนาจของทางศาสนานี้รู้สึกจะหนักมากกว่านะ ถ้าเกี่ยวข้องกับจะมีครอบครัวเมื่อไรหากมีขัดมีข้องอยู่นั้นละ แต่เขาก็ไม่ได้ตำหนิเราเลย มันหากมี มีจนได้ จนกระทั่งพ่อผู้ใหญ่เถิงนี้ ผู้เฒ่าบ้านนี้ เขาเรียกบ้านหนองหานจาม อยู่กุมภวานี ผู้เฒ่ามานอนอยู่บ้านนี้ ผู้เฒ่ามีลักษณะท่าทางเข้าที่อยู่นะ เราเป็นหนุ่มดูก็รู้ ไม่ค่อยพูด เป็นคนมีวาสนาอยู่ ดูลักษณะท่าทาง ผู้ใหญ่เถิงนี้ละมันปากบ้า บักห่านี่ มีแต่จะบวช ๆ อยู่นั่น ผู้เฒ่าคงรำคาญ ผู้เฒ่านั่งเฉย ๆ ว่าจะบวชอย่างนั้น จะบวชอย่างนี้

ผู้เฒ่าคงรำคาญ ไหนว่างั้นนะ ผู้เฒ่าปั๊บปั๊บเข้ามา ไหนให้พ่อดูลายมือให้หน่อย นามันจะบวชจริง ๆ หรือ ทางนี้ก็ปั๊บทันทีเลย อยากมีสัก ๑๐ มือ ไปก็จับปั๊บดู จ้างก็ไม่ได้บวชขึ้นเลยนะ เราไม่ลืมนี่จ้างก็ไม่ได้บวช นี่คู่มัน มันจะเอาเมียเร็ว ๆ นี่ไอ้ที่นี่ว่างั้น อู๊ย หน้าซีดไปเลย เอาเมียยังงี้ก็จะบวชเร็ว ๆ นี่ นั่นละมันไม่ได้บวช จ้างก็ไม่ได้บวช คู่มันติดกันอยู่นี้ โอ้ย เราก็คึกคัก ใจเราคึกคัก เราอยากให้ผู้เฒ่าดูให้ เราก็จะเอาเมียเหมือนกันนี่วะ อ้าว ก็จริง ๆ นี่นะ เรื่องบวชเราไม่ได้คิดอะไรนัก จะเอาเมียว่างั้น

พ่อดูคนนั้นแล้วเราก็ปั๊บเข้าไป ไหนพ่อดูให้หน่อย คือ ว่าจ้างก็ไม่ได้บวช แล้วขัดกัน โอ้ย ผู้เฒ่ายืนกระต่ายขาเดียวเลย นี่มันจะเอาเมียเร็ว ๆ นี่ จ้างก็ไม่ได้บวชว่างั้นเลย เราก็ปั๊บเข้าไป พอไปดู เอ้อ คนนี้ละคนนี้ผู้จะบวช อ้าว ว่าจะเอาเมียอยู่นะพ่อ จ้างก็ไม่ได้อีกแหละ โอ้ย ใส่กันตรงนี้นะ บอกว่าจ้างก็ไม่ได้ว่างั้น เหนอ เราก็หน้าซีดเหมือน

กัน ผู้ใหญ่ถึงจะบวชก็ว่าไม่ได้บวช เราจะเอาเมียเราไม่ได้เมีย เราไม่อยากบวช ก็ว่าผู้
 ละผู้จะบวช ว่างั้นเลยนะ เส้นบอกหมดแล้วว่างั้น แต่เราไม่ได้เคยคิดว่าจะบวชนะ บท
 เวลาจะเป็นก็อย่างว่า คึกคักเอาเลย พอน้ำตาร่วงเท่านั้นผิงทันทีเลย โถ จิตใจนี้สะดุ้ง
 เลยเทียวนะ อย่างนั้นละนิสัยเรามันถึงใจ ตกลงก็ปั๊บปั๊

พอน้ำตาพร่องลงเท่านั้น ๓ วันพิจารณาตลอด มัดเจ้าของตลอดทุกสิ่งทุกอย่าง
 เขาทำได้เราทำได้ ทำไมเขาบวชทั้งแผ่นดินเราบวชไม่ได้มีอย่างเธอ นั้นละบทเวลาจะ
 เอาเจ้าของ มัดเข้า ๆ ต้องบวช ไม่บวชตาย ตัดสินใจปิ้งเข้ามาหาแม่อย่างที่เราเล่า นี้เราพูด
 ถึงเรื่องว่า เราเป็นฆราวาสก็ทุกซอกอยู่ เลื่อยไม้ก็หนัก แต่ไม่มีงานฆราวาสหนักยิ่งกว่าตี
 ทอยขึ้นเอาผิงบนต้นไม้ต้นยางสูง ๆ เป็นหมอผิง เพราะพ่อก็ตีพ่อตา(อีสานใช้เรียกพ่อ
 ของแม่) ก็ตีเป็นหมอผิงด้วยกัน ไอ้เราก็กูกก็หลาน ลูกพ่อหลานตาก็เลยเอาผิง ไปที่
 ไหน โถ มีแต่คนแก่ ๆ ทั้งนั้นตามหลังไป เขาไปหาบพวกผิงพวกอะไร เรามีแต่สะพาย
 ปืน ปืนก็มีนะแต่ก่อน ยิงปืนของเล่นเมื่อไร ยิงหมูกียิง ยิงอะไรก็ยิง เรายังไม่ลืมเรายิง
 หมีตัวหนึ่งตาย ยังสะดุดใจอยู่เรื่อยจนกระทั่งทุกวันนี้ละ เป็นหมีใหญ่จริง ๆ นะ มันพูด
 ไปสัมผัสก็เลยพูดเสีย

โอ้ย หมีใหญ่หมีโตจริง ๆ มันนอนอยู่ในมุ้งของมัน คนหนึ่งไปก่อน คนนั้นมีปืน
 เราก็มียิง ไปด้วยกันไปหาล้างเนื้อ พอดีหมีมันนอนอยู่ในมุ้ง เราไปนั้นมันยังไม่รู้ตัว
 มันตื่นยังงไม่รู้ว่า คึกคัก ได้ยิน คนนี้เขาก็ได้ยินมันอยู่ข้างต้นไม้ โคนต้นไม้มันนอนอยู่
 มีอะไรปิดบังมันเป็นเหมือนมุ้ง มันนอนอยู่นี้พอหมดตัว มันนอนอยู่ในนั้น คนเดินไป
 ไกล ๆ ระยะเวลา โอ้ย ไกลกว่าต้นเสานี้ คนผู้ไปก่อน เราเองก็ได้ยินเสียงคึกคักข้างใน ใน
 ป่าละเมาะเล็ก ๆ นั้น ก็เดินไปติด ๆ กันนี้ คนนั้นก็จ้ออย่างนี้เลย พอจ้ออย่างนี้ เห็นจับ
 ปืนปลดลงมา เอ้ ผู้เฒ่าจะทำอะไรนา

คือมองไปเห็นขามันดำ ๆ ขาหมี หากไม่รู้ว่าเป็นอะไร แต่คิดว่าคงเป็นหมี
 เพราะมันดำ แกก็เอาปืนแห่ลงไปในนั้นเลย พอปืนเปรี้ยงเท่านั้นแล้วผิงออกมาหาเรานั้น
 ซีเหตุที่ได้ยินนะ ผิงออกมามันก็ได้ซัดกันตรงนั้นเลย โดดออกมาจากนั้นก็มาเจอกับเรา
 เราก้เตรียมพร้อมแล้วเป็นแต่เพียงว่าปืนยังไม่ลงบ่า แยกไว้อย่างนั้น แต่มันเตรียม
 พร้อมอยู่ภายในใจ พอเสียงเอ็งอ้าก ๆ ร้องโก่ก้ากเท่านั้นก็เปรี้ยง โผล่ออกมานี้ก็ไล่
 เปรี้ยง ก็เลยตายตรงนั้น เราก้ไม่ลืม ยังแผ่เมตตาให้มันเสมอ หมีใหญ่โตมาก

มันก็ทำทุกอย่างแหละเป็นฆราวาส แต่เรื่องงานหนักคืองานตอกทอย เห่งนี้
 ออกจนกระทั่งฝ่าเท้านะ หนักมาก เราก้ไม่เคยสละตายกับมัน คิดดูซิงานเหล่านี้หนักแต่
 ไม่เคยสละตาย แต่เวลางานภาวานี้สละเลยเทียว จึงว่าเป็นงานหนักมากที่สุดงานของ
 เรา นี้พูดถึงเรื่องอะไรนะถึงได้มาหาไอ้หมีไอ้หมาไป อ้อ เกี่ยวกับเรื่องท่านพระครู ท่าน

พูดของตนเอง ก็ไปเรื่อยไม่กับท่านตลอด วันไหนเรามีธุระจำเป็นไม่ได้ไปเสียเท่านั้นแหละ เอาแค่นั้นแหละนะ มีธุระจำเป็น ก็ไปด้วยผู้ใหญ่ให้ไปนั้นแหละไม่ใช่อะไร เราก็ได้ไป กลับมาแล้ว ท่านเรียกว่าคุณบัว วันไหนคุณบัวไม่ไปเรื่อยไม่ด้วยงานไม่เดิน เราก็ไม่ลืม จะเดินอะไรเราว่า จับเลื่อยเข้าแล้วก็คนมาเปลี่ยนอยู่นั้น ฟังซินะ องค์กรนี้เหนือย องค์กรนี้ออกไป องค์กรนี้เข้ามาแทน เราอยู่คนเดียวใส่ปิ้ง ๆ ตลอด ท่านก็เห็นอยู่ที่นี่ ทำงานอย่างนั้นแล้ว จึงคุยได้เต็มเหนี่ยวละซี เอาจริงเอาจังทุกอย่างถ้าลงได้จับปิ้งเข้าแล้ว ขาดสะบั้นไปเลยทุกอย่าง

แต่งงานใดก็ตามเป็นงานที่หนักมากที่สุด คืองานฆ่ากิเลส ฟืน้องทั้งหลายจำไว้นะ ที่เป็นภัยต่อโลกมากที่สุดคือเรื่องของกิเลส ความโลภ คือความอยากได้ไม่พอ พาให้ติดให้ดินให้ทะเยอทะยานไม่มีวันอิ่มพอ ได้มาเท่าไรยังเพิ่มเชื้อไฟมากเข้า ให้ความอยาก ความดิ้นรนติดขึ้นไปเรื่อย ๆ ได้เท่าไรยังอยากได้ ๆ ยิ่งติด คือกิเลสตัวหนึ่ง เอาคนให้ตายได้ ความโลภเมื่อไม่สนใจก็โกรธเคียดแค้น หรือทะเลาะเบาะแว้งกันก็เรื่องของกิเลส ราคะตัณหาที่เหมือนกันตัวนี้ก็รุนแรงมากที่สุด ดูซีตามวัดตามวาเราเวลานี้ก็กำลังคึกคะนอง เทียวจิกเทียวตีกันทุกแห่งทุกหน เราต้องตามไล่หลงทิศหลงทาง ไปเดินจงกรมก็สังเกตสัตว์ อย่างนั้นนะ ไม่ให้มันรังแกกัน

นี่เรื่องราคะตัณหา สามตัวนี้เป็นตัวรุนแรงมากที่สุด ที่เป็นเครื่องหนุณจริง ๆ ก็คือเรื่องราคะ ราคะตัณหานี้เป็นเครื่องหนุณให้โลภมาก โกรธมาก ตัวนี้เป็นตัวหนุณเลย ไม่มีอะไรหนุณยิ่งกว่าตัวนี้บรรดากิเลสในหัวใจของสัตว์ ตัวนี้หนุณมากที่สุดแล้วเป็นความทุกข์ที่ทุกข์มาก แต่สัตว์โลกชอบมาก มันเคลือบน้ำตาลไว้อย่างหนา ๆ กิเลสประเภทนี้เป็นกิเลสประเภทที่เคลือบน้ำตาลไว้อย่างหนา ไม่ให้โลกทั้งหลายได้รู้ได้เห็นเลยนะ

เวลานี้เปิดทางโลกมาแล้ว ทีนี้เปิดทางธรรมให้ฟืน้องทั้งหลายทราบ โน่น เวลาขึ้นเวทีมันถึงได้รู้กันว่า กิเลสตัวนี้หนักมากกว่าเพื่อนที่สุดเลย ไปที่ไหน ๆ มันจะออกหน้า ๆ ทั้ง ๆ ที่เราเตรียมจะฆ่ามันอยู่ตลอดเวลา มันยังแทรกยังแซงไปได้ตลอดนี่เห็นชัด ไปอยู่ในป่าในเขาตั้งหน้าจะไปฆ่ากิเลส จะไม่สนใจกับหญิงกับชายใดเลย มีแต่จะฆ่ากิเลสซึ่งเป็นข้าศึกต่อเรา มันยังแซงไปได้นะ ไปเที่ยวในป่าในเขา อยู่ในป่าในเขานะ มันก็ต้องมีผู้หญิงผู้ชายอย่างว่าแหละ ที่ไหนก็มี ครั้นไปไปชโยมยรักสาวละซี โอ กูมานี้มึงยังมาเอากูอีกหรือนี้ แต่มันก็เพียงแหยบให้รู้เฉย ๆ เราก็บอกตามเรื่องมันรู้ ที่จะให้เอนตามมันนี้ไม่วางั้นเลย ทื่อ กูมาในป่าในเขามึงยังเอากูได้อยู่หรือ ชัดกันเลย

ตัวนี้ตัวสำคัญมาก อยู่ที่ไหน มันไม่มีละไอ้เรื่องชั้นวรรณะ กิเลสตัวนี้ไม่มี เราอย่าเข้าใจว่าชั้นวรรณะนั้นจะมาเป็นเชือกกันหรืออะไร เรื่องความรักความชอบใจไม่ให้

หญิงกับชายรักกัน กำหนดยินดีต่อกัน นี่เป็นไปไม่ได้เลย อันนี้เป็นหลักธรรมชาติอยู่ในหัวใจของสัตว์ จึงไม่มีชั้น ไม่มีวรรณะ ได้ทั้งนั้น พอมองเห็นกันปั๊บ อันนี้เข้าถึงก่อนชั้นก่อนวรรณะ ชั้นวรรณะไม่มีความหมายอะไร อันนี้จะเข้าถึงก่อน ๆ เลย มันเป็นอยู่ในหัวใจ นักสังเกตนักพิจารณาถึงรู้ได้ชัด การพูดเหล่านี้เอาการพิจารณาทั้งนั้นมาพูดนะ

ไปอยู่ที่ไหนก็ไป เวลาไปนี่ตัวนี้มันแทรกอยู่นั่น มันสวมรอยไป เราตั้งหน้าตั้งตาจะฆ่ากิเลสอย่างออกหน้าออกตา แต่กิเลสมันไม่ได้ออกหน้าออกตา มันออกข้างหลัง มันแทรกไปตามหลัง มันไปแยบออกจนได้นั้นแหละ จับได้ตลอดนะ เพราะคนหนึ่งจะฆ่า มันก็แสดงให้เห็น ๆ คือตัวนี้แหลมคมมากที่สุดเลย แล้วกวนใจก็กวนมาก เออะอะตัวนี้จะแยบ ๆ ชั้นก่อน ชั้นก่อนทั้งนั้นแหละ ดูอยู่ในหัวใจ สติเป็นอันดับหนึ่ง ปัญญา ยังไม่ใช้ก็ตาม สติต้องใช้ตลอดเวลา แล้วมันก็รู้ ๆ ถึงขั้นปัญญาออกเราก็เคยพูดแล้ว เรื่องสติต้องเป็นพื้นฐาน อันนี้สำคัญมากนะภาวนา

อย่างอดข้าวแทบจะเป็นจะตายนี้ ก็คือร่างกายมีกำลัง ก็เรียกว่าเครื่องมือของกิเลสมีกำลัง เสริมราคาตัณหาให้มีกำลังตาม ๆ กันไป แต่ไม่ถึงกับมันแสดงอวัยวะอะไรละ มันยับเยิบในจิตเท่านั้นก็ทราบแล้วว่าตัวภัย แล้วจะไม่ได้ยังงี้ แล้วจะนอนใจได้ยังงี้ นี่ตัวนี้ละ เพราะฉะนั้นอดอาหารก็เพื่อตัดทอนกำลังนี้ลง ไม่ให้กำลังทางร่างกายซึ่งเป็นเครื่องมือของราคาตัณหาที่แสดงตัวมีกำลังมากขึ้น ดีเอาไว้ ๆ เพื่อเปิดทางพออาหารลดน้อยลงกำลังอันนี้ก็ไม่ต้องมี ความเพียรก็ค่อยก้าวเดิน ๆ เรื่อย ๆ เมื่อก้าวเดินก็เห็นผลคนเรานะ เมื่อเห็นผลก็ต้องขยับ ยากลำบากขนาดไหนก็ต้องขยับ ตามไปเรื่อย เดินไปเรื่อย เพราะเห็นว่าได้ผล

นี่ละที่ว่าความทุกข์ความยากความลำบาก ตัวนี้เป็นสำคัญ ทีนี้เวลาอันนี้อ่อนลง ๆ การภาวนาของเรา ก็ภาวนามันแรงตลอด ยิ่งอดอาหารด้วยแล้วมันเรียกว่าภาวนากันทั้งวันเลย ไม่ให้มีคำว่าอริยาบถ เว้นแต่หลับเท่านั้น จ้องกันอยู่ตลอดเวลา มันก็ได้ผล ๆ จิตใจก็ค่อยเบิกกว้าง ที่เคยว่าวุ่นวุ่นมันก็เป็นความสงบเย็นใจเข้ามา ๆ สุดท้ายก็เย็นเข้ามาเป็นความสว่างใสอยู่ภายในจิตใจของตัวเอง ที่มีความสงบขั้นนั้น ๆ ความเยือกเย็นขั้นนั้น ๆ เต็มในจิตใจ ต่อไปก็สบาย ทีนี้ความยุ่งเหยิงวุ่นวายเหล่านี้ไม่กวนใจ มันก็ต้องเร่งเข้าซิความเพียร เราได้ผลอย่างนี้เราก็ต้องเร่ง ทุกข์ยากลำบากต้องเร่งอยู่ตลอดเวลา

อ้าว ทีนี้พาดให้ถึงขีดถึงแดนมันเทียนนะ ตัวนี้จะกวนมากที่สุดในบรรดากิเลสที่มีอยู่ในหัวใจสัตว์ ไม่ว่าสัตว์ว่าบุคคลเหมือนกันหมด ทีนี้การบำเพ็ญธรรมเพื่อฆ่ากิเลสก็คือนักปฏิบัติ เช่น พระพุทธเจ้า พระสาวกท่าน ผู้บำเพ็ญถึงขั้นวิมุตติหลุดพ้นแล้ว จึงรู้แจ้งแทงกระจ่างไปหมดเลย ทีนี้เวลาดำเนินไป ๆ กิเลสอันนี้มันจะค่อยสงบลงด้วย

อำนาจของความเพียรประเภทนั้น ๆ มีสติเป็นพื้นฐาน ๆ ปัญญาก้าวเดินเป็นลำดับลำดับ
แล้วจะค่อยเบิกกว้าง ๆ สิ่งเหล่านี้ก็ค่อยจางไป ๆ พอปัญญาก้าวเดินเท่านั้น สิ่งเหล่านี้
มันค่อยจางนะ ไม่ใช่สงบนะ สมาธินั้นสงบ ใจสงบ ๆ สงบมากเท่าไรก็ไม่ถอนกิเลส
กิเลสเพียงหมอบ ๆ หมอบมาก ๆ เมื่อจิตสงบมากนะ แต่ไม่ถอน กิเลสไม่หลุดไม่ถอน
เพียงสงบตัว

พอปัญญาออกก้าวเดิน ที่นี้เริ่มถอนนะนี่ ถอนเรื่อย ๆ เบิกออกเรื่อยถอนออก
เรื่อย ที่นี้มันก็เลยเพลินละซี การที่กิเลสสงบกับกิเลสถอนตัวออกไปหรือถูกถอนออก
ไปนี้ต่างกันยังไง ก็รู้ในใจ มันขาดยังไง ๆ ก็รู้ชัด ๆ ที่นี้ปัญญาก็ก้าวเดิน ๆ เรื่อย เอ้า ฟาด
ให้ถึงขีดในขั้นกามราคะนี่ มันถึงขีดของมันแล้ว เต็มเหนี่ยวแล้ว ไม่ต้องถามใครเหมือน
กัน ขาดสะบั้นคนละฝั่งไปเลยมันก็รู้ ที่นี้เมื่อธรรมชาตินี้ขาดสะบั้นลงไปแล้ว โลกที่แสน
ยุ่งเหยิงวุ่นวาย ในหัวใจของสัตว์ของคนแต่ละคน ๆ นี้ เรียกว่าสงบเรียบไปหมดเลย ไม่
มีอะไรกวนใจ อ้อ มีอันเดียวเท่านั้นเองเป็นเครื่องกวนใจที่หนักมากที่สุด อยู่อะไรไม่
สบาย ไม่ว่าจะกินอยู่นอนหลับสะดวกสบายขนาดไหนยังเป็นการเสริมตัวนี้เข้า ๆ ตัวนี้
ไม่ได้สบาย

พอตัวนี้ถูกฟาดขาดสะบั้นลงไปจากจิตใจแล้วจึงเป็นเหมือนกับว่าบ้านร้าง เป็น
ยังงบ้านร้าง คนเต็มอยู่ในบ้านนั้นแหละ แต่เป็นเหมือนกับบ้านร้าง คำว่าบ้านร้างคือ
แต่ก่อนมันมีตัวนี้ตัวสำคัญ ตัวออกสนามตัวออกอาละวาด ตัวอันธพาล ตัวนักเลงโตคือ
ตัวนี้ ตัวนี้ได้ตายลงไปเสีย ก็เหมือนกับนักเลงโตที่อยู่ในบ้าน ก่ออาละวาดบ้านหาความ
สงบรรมเย็นไม่ได้นั่นเอง ได้ตายลงไปเสีย บ้านนั้นจึงเป็นเหมือนบ้านร้าง คือไม่มี
อันธพาลไม่มีนักเลงโตก่อกวนบ้านเมืองให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย คนมีมากขนาด
ไหนก็มีแต่คนที่มีความสงบรรมเย็น ไม่ได้ก่อกวนให้เกิดร้อนเหมือนนักเลงโตอยู่ในหมู่
บ้านที่แฝงกันอยู่นั้นนะ

พอตัวนี้ตายลงไปเท่านั้น บ้านนี้จึงเป็นเหมือนบ้านร้าง ทั้ง ๆ ที่มีคนอยู่มันก็ร้าง
มีคนอยู่ก็จริงแต่ไม่มีเรื่องมีราวยุ่งเหยิงวุ่นวาย ไม่เหมือนกับอันธพาลที่เข้าแทรกตรง
ไหนเป็นไฟตรงนั้น นี่กิเลสตัวนี้แทรกเข้าไปตรงไหนเป็นไฟตรงนั้น พอกิเลสตัวนี้มัน
เสื่อมลงไปแล้วจึงเหมือนกับว่าอันธพาลตาย ในหมู่บ้านนั้นคนเต็มบ้านก็เหมือนไม่มีคน
มีแต่ความสงบรรมเย็นตาม ๆ กันหมด เพราะมีแต่คนดี อันนี้ก็ไม่มีแต่ศีลแต่ธรรมครอบหวั
ใจ นี่คนดี ตัวอันธพาลตายลงไป จึงเป็นเหมือนกับบ้านร้างนะ ที่นี้ก็ชี้นิ้วได้เลยว่า อ้อ มี
อันเดียวเท่านั้นเองที่ก่อกวนให้ยุ่งยากปากหมองลำบากลำบากที่สุด ไม่รู้จักเป็นจักตายไม่รู้
จักบาปจักบุญคือตัวนี้เอง นั่น มันรวมอยู่ในตัวนี้หมด พอตัวนี้กระจางออกไปแล้ว ไม่
ต้องบอกว่าบาปว่าบุญ เรื่องความเพียรนี้ก็ฟุ้ง ๆ ๆ เลย

นี่เราพูดถึงเรื่องการชำระจิตใจ ก็เลสทั้งหลายไม่มีตัวใดที่จะแน่นอนหนามั่นคงและ
อ้อยอิ่งที่สุดยิ่งกว่ากิเลสตัวนี้นะ ครั้นเวลามันขาดลงไปแล้วก็ไม่มีบ้านใดเมืองใดที่สงบ
ร่มเย็นยิ่งกว่าบ้านที่ไม่มีอันตรายแฝงอยู่ในนั้น สงบเย็นไปหมดจิตใจของเรา ละมันไม่
ได้ก็ตามขอให้อยู่ในขอบเขตเถอะมนุษย์เรา จะมีความสุข พระพุทธเจ้าวางขอบวาง
เขตให้แล้ว เช่น ผู้หญิงผู้ชายมีบ้านมีเรือนครอบครัวยุ้ยเมื่อย ก็ให้อยู่ในกรอบของศีล
ของธรรม จะเป็นความสงบร่มเย็นต่อกัน ผัวเมียฝากเป็นฝากตายกันได้ เป็นความอบอุ่น
ในครอบครัวไม่แตกไม่แยก ไม่เป็นน้ำล้นฝั่งมันก็สบาย อยู่ในขั้นนี้ก็สบาย

เราละมันไม่ได้ก็ให้อยู่ในขอบในกรอบอันนี้ก็สบาย ถ้าปล่อยมันเตลิดเปิดเปิงนี้
ฉิบหายตายทีเดียว ไม่มีความหมายอะไรเลย คนใดที่ฟังเพื่อห่อเหิมกับเรื่องราคะ
ตัณหา ตามความอยากความทะเยอทะยานไม่มีเมืองพอนี้ คนนั้นตายไม่มีป่าช้าเลย
แล้วนรกก็ไม่ทราบว่าจะหลุมไหนๆ พังไปเลยๆ เพราะมันรุนแรงมากกรรมอันนี้ พวกมันจำ
เอาไว้นะ นี่ละวิธีการเราได้พูดมาทั้งทางโลกก็พูดให้ฟัง เป็นยังไงก็พูดมาบ้าง ที่นี้ย้อน
เข้ามาหาทางธรรมก็พูดให้ฟัง เพราะเราได้ผ่านมาเหมือนพี่น้องทั้งหลายผ่านทางโลกมา
แต่อาจจะไม่ได้ผ่านทางธรรมมาก สำหรับเราที่ผ่านมาถึงขนาดที่เอาตายเข้าว่าเลย
จึงได้เห็นผลประจักษ์เป็นที่พอใจ

เรื่องราวอะไรที่ผ่านมาแล้ว มันก็รู้ของมันไปหมดนั่นแหละ นอกจากจะพูดหรือ
ไม่พูด เพราะความรู้ภายในใจนี้ไม่ได้เหมือนความรู้ทางโลก ความรู้ทางโลกมันอัดมัน
อั้นมันผลึกมันตัน อยากพูดอยากคุยอยากโหม้ออยากโห้ออยากอวด เรื่องของความรู้ก็เลส
เป็นอย่างนั้น แต่ความรู้ของธรรมมีหนักเบาเล็กน้อยนี้ จะเบาไปโดยตลอดเวลา มี
เหมือนไม่มีๆ พอติบพอดีตามขั้นแห่งธรรมที่ตนครองอยู่นั้น นั่นเป็นอย่างนั้น แล้ว
พาดให้มันสว่างกระจ่างแจ้งไปหมดแล้วก็ไม่มีอะไรที่จะมาเทียบ รู้ได้เฉพาะตนเท่านั้น
ควรขนาดไหน จะพูดหนักเบาเล็กน้อยหากเป็นเองๆ แล้วออกมาตามระยะๆ ที่พอ
เหมาะสม จากนั้นเหมือนไม่มี รู้ก็เหมือนไม่รู้ นั่นละธรรมเป็นอย่างนั้นนะ

เพราะฉะนั้นลวดลายของจอมปราชญ์ใครจึงมองไม่เห็นนะ แต่จอมปราชญ์ดู
คนพาลคนโง่งนี่ดูง่ายนิดเดียว คนโง่งดูคนฉลาดมีจอมปราชญ์เป็นสำคัญดูไม่ออกนะ มัน
อยู่ภายใน เพราะธรรมชาติมันไม่ผลึกไม่ตัน เรียบตลอดเวลา นั่นคือธรรม เรื่องของ
กิเลสมันติดมันตันอยู่ภายในใจนี้ มันต่างกัน เวลามันผ่านมาแล้วมันจะไม่รู้ยังงี้ ก็จิต
ดวงนี้เป็นผู้ผ่านมาทั้งนั้นนี่นะ ผ่านมาหนักเบาเล็กน้อย ตัวนี้มันตามรอยของมัน มันก็
เห็นนะซิ มันมามันมีร่องรอยมา มาจากภพไหนๆ มายังงี้ ได้รับความทุกข์ความ
ลำบากตัวนี้เป็นผู้รับ แล้วตัวนี้ทำไมมันจะไม่รู้ รู้ก็รู้แต่สิ่งที่ผ่านมาแล้วๆ ก็เป็นอันว่า

แล้วไปแล้วๆ ท่านไม่เป็นอารมณ์ ถ้าว่าข้างหน้าจะไปหาอะไรอีกท่านก็ไม่เป็นอารมณ์ เพราะปัจจุบันก็พอทุกอย่างแล้วก็ไม่เป็นอารมณ์ นั้น

จิตเมื่อเวลาขาดแล้วขาดอย่างนั้นนะ ไม่มีอะไรเป็นอารมณ์ แต่เวลาเป็นอารมณ์ ไม่ว่าจะดีต่อนาคตมันก็ปรุงเพื่อเป็นอารมณ์กวนใจตลอดเวลาที่นั่นแหละ อารมณ์อันนี้คือกิเลส อารมณ์ของธรรมทำให้เกิดความสงบเย็นใจ มันเป็นอารมณ์เป็นนามธรรม ไม่เป็นรูปร่างนะ กิเลสก็ตีธรรมก็ตีอยู่ในหัวใจเป็นนามธรรม แทรกอยู่ด้วยกันนั่นแหละ เพราะฉะนั้นจึงต้องพลิกขึ้นมา ควรพยายามให้เป็นอรรถเป็นธรรม สติคิดให้เป็นสติ ธรรมปัญญาธรรมมันหากเป็นได้ ความเพียรทางธรรมเป็นได้ทั้งนั้น แล้วสติปัญญาคิดให้เป็นกิเลสเมื่อไรเป็นได้ด้วยกัน เพราะขึ้นจากจิตดวงเดียวกัน มีผลเสมอกันจากผู้ทำให้พากันจำเอานะ

เราอย่าว่าอะไรยิ่งอะไรหย่อน มันยิ่งมันหย่อนกับผู้ที่ทำกับเหตุที่พาให้ทำ มันหนักในทางไหนก็ไปทางนั้น ถ้าเรามีความระมัดระวังตั้งใจปฏิบัติตัวเองแล้ว คนเรานี้มีสารจะมีประโยชน์นะ อย่างเมื่อวานนี้หรือวันไหนที่พูดถึงเรื่องการมาเกิดของเรา เราก็ไม่รู้ว่าจะมาจากภพไหนชาติไหนนะ ฟังซินะ แล้วมาปัจจุบันนี้ก็ไขว่คว้าวรรณเร หาที่เกาะที่ยึดไม่ได้ มีตั้งแต่ผู้ยึดผู้เกาะผู้ตีผู้ตี้นหาที่เกาะ แต่ฟังทั้งนั้นๆ คือหัวใจไม่มีหลัก เอาวัตถุเอาอารมณ์ภายนอกซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสเป็นหลักใจ มันจะเป็นหลักใจได้ยังไง มันก็พาใจให้ล้มเหลวๆ เพราะฉะนั้นถึงสอนให้ย้อนเข้ามาหาอรรถหาธรรม หาทานหาศีลหาภาวนา เฉพาะอย่างยิ่งลงในจุดภาวนา จะประมวลความรู้ทั้งหลายเข้ามาสู่จุดแห่งใจดวงเดียวนี้ จะสง่างามอยู่ตรงนั้น นั่นคือมีที่เกาะแล้วนะนั่น

เราเกิดมาเรายังไม่รู้ว่าเราเกิดมาจากภพใดชาติใดก็ตาม ปัจจุบันนี้เราก็มีหลักมีเกณฑ์มีฝั่งมีฝามีที่พึ่งอยู่ในใจของเราแล้ว ไปข้างหน้าก็ตัวนี้จะเป็นผู้จะไป นั้น มันก็แน่วอยู่ภายในใจ นี่ละการสร้างความคิดสร้างหลักใจ ด้วยอำนาจแห่งศีลทานภาวนาทั้งหลายนี้เรียกว่า สร้างหลักใจที่มั่นคงแน่นอนมาก ให้พากันสร้างหลักใจนะ เหล่านั้นไม่ใช่หลักใจ สิ่งหลอกลวงของกิเลสทั้งหมดนั่นแหละ ไม่มีขึ้นดีเลยนะ ต้องพยายามฝึกหัด

เราก็พยายามเต็มเหนี่ยวเต็มกำลังความสามารถของเรา ทุกด้านทุกทางเพื่อให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบเรื่องราว จิตนี้ไขว่คว้ามาก เฉพาะอย่างยิ่งชาวพุทธเรา นี้แทบจะไม่มีคำว่าพุทธเหลืออยู่ในหัวใจของชาวพุทธเราบ้างเลย มีแต่กิเลสถลึงทั้งวันทั้งคืน เขาเหมือนเรา เราเหมือนเขา ต่ำหนี่ใครก็ไม่ลงนะ เพราะธรรมชาติที่ผลึกที่ต้นนั้นมีอยู่ด้วยกัน จะเทียบกันหรือว่าจะมาแข่งกันไม่ได้ เมื่อมันผลึกต้นมากน้อยมันก็ออกไปตามกิริยาของมัน คนเราจึงมักจะทำแต่ความชั่วช้าลามก เพราะสิ่งผลึกต้นคือกิเลสมันเป็น

ตัวต่ำทรม ทำคนและสัตว์ให้ทำความชั่วช้าลามกได้โดยไม่ต้องสงสัย เพราะฉะนั้นจึงต้องมีธรรมเข้ามารั้ง เข้ามาบีบมาบังคับเอาไว้

ยากบ้างง่ายบ้างช่างมัน ก็เราจะทำประโยชน์ ยากหรือง่ายก็เพื่อประโยชน์จะเป็นอะไรไป อันนี้เป็นประโยชน์ทั้งนั้น แล้วบินไปตามนี้ต่อไปก็ค่อยราบรื่นดีงาม ค่อยดีขึ้นๆ ก็ดีขึ้นนั่นนะ อย่างที่มาสอนพี่น้องทั้งหลายเวลานี้ เราหมดแล้วถึงเรื่องอดีตอนาคตเราไม่มี เป็นมายังไงๆ เราก็อ่อนโยน มันเป็นมายังไงก็รู้มันๆ ก็ปล่อยกันมาเหมือนกับก้าวนี้เดินไปแล้วผ่านไปแล้ว ก็จะไปยุ่งอะไรกับก้าวที่ผ่านไปแล้วนี้ ก้าวต่อไปก็ผ่านไป แล้วปัจจุบันถึงที่แล้วไปก้าวหาอะไร มันก็แนกกันอยู่อย่างงั้นภายในใจ นี่ละสร้างที่พึ่งของใจ มันประจักษ์อยู่ในใจไม่ต้องไปถามใครนะ

มีมากมีน้อยจะอบอุ่นเย็นใจ เช่น นักภวานาอยู่ในป่าในเขา ท่านอยู่ในต้นไม้ภูเขา ในถ้ำเงื่อมผาอะไรก็ตาม จิตใจมีหลักมีเกณฑ์อยู่ที่ไหนท่านสบายหมดนะ การอยู่ การกินการใช้การสอยท่านไม่ได้เป็นกังวล ล้มลงที่ไหนหลับครอกๆ ตื่นขึ้นมาสะดุ้งบีบไล่ความเพียรเลย เกาะธรรมเลย เป็นที่พึ่งของจิต ๗ ตลอดด้วยความเพียรไม่ละ นั้นท่านผู้มีหลักใจเป็นอย่างงั้นนะ หลักใจเป็นสำคัญมาก เอาอะไรมาเทียบไม่ได้นะ เอาสมบัติเงินทองข้าวของกองเท่าภูเขา มีแต่สิ่งที่จะพังด้วยกันทั้งนั้น แต่เกาะธรรมกับใจที่อยู่ด้วยกันไม่มีคำว่าพัง สง่างามตลอดเวลา เย็นสบาย

บางทีจนเกิดความอัศจรรย์ในตัวเอง นั่งอยู่กำหนดดูจิตนี้เวลามันละเอียดพอๆ นี้โอ้ย โลกธาตุนี้เหมือนไม่มีเลย เหลือแต่ความรู้ที่เด่นครอบโลกธาตุ โลกเหมือนไม่มีนะ แต่เวลาจิตมันสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นมาภายในใจนี้ มันก็ว่าครอบโลกธาตุ ว่าโลกธาตุไม่มีมันไปครอบอะไร นั่นคือมันครอบไปหมดจริงๆ วางไปหมดเลย นั่นอัศจรรย์ใหม่จิตดวงนี้เวลาได้ฝึกหัดอบรมแล้ว ทั้งๆ ที่ยังมีกิเลสอยู่ก็ตาม แต่กิเลสมีน้อยธรรมมีมากแล้วก็เด่น ที่นี้พอกิเลสพังลงไปแล้วไม่ต้องพูดว่างั้นเลย อาโลโก อุทปาติ คำเดียวจำตลอดกาลเลย พวกนี้ตั้งอกตั้งใจปฏิบัตินะ

วันนี้ก็ได้พูดให้ฟังเต็มภูมินะ ทางโลกทางสงสารก็เต็มภูมินะ ทางธรรมก็เต็มภูมินะ แล้ววันนี้ เอาหมดเต็มเหนี่ยว จะเอาเมื่อกี้พูดให้ฟัง ไม่ได้เมื่อกี้พูด ได้บวชก็พูดจะว่าไง มันตามของมัน มันรู้ของมัน โธ ของง่ายเมื่อไร จิตนี้เวลามันสหายโยงโยมันมายังไงๆ มันรู้ไปตามไปหมด แต่คือว่ามันไม่หนัก รู้ๆ เฉยๆ มันไม่ได้เป็นอารมณ์เหมือนกิเลสรู้กิเลสมันสำคัญไป รู้จริงๆ มันไม่รู้ละ กิเลสมันสำคัญไปมันก็แบกความสำคัญเจ้าของนั่นแหละ แต่ธรรมนี่ไม่เป็นอย่างนั้น รู้แล้วปล่อยแล้วๆ ผ่านไปตามสายทางที่เคยเดินมายังไงๆ มันจะรู้ของมันไปหมด รู้แล้วก็ผ่านไปๆ เมื่อสมควรที่จะพูดหนักเบา

น้อยมันจะแย็บออกมาพับ แล้วก็หายไปอีกเหมือนกัน มันไม่เป็นอารมณ์ ธรรมไม่เป็นโลกว้างนั้นเถอะ

ใครจะไปรู้ยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า พระอรหันต์องค์ที่ท่านเชี่ยวชาญ คำว่าอรหันต์นี้ไม่ได้เหมือนกันหมดนะ องค์ที่เชี่ยวชาญๆ องค์ที่ท่านไม่เชี่ยวชาญ แต่ความบริสุทธิ์เหมือนกันหมด สว่างกระจ่างแจ้งที่ซอกแซกซิกแซกนี้มันต่างกัน เพราะฉะนั้นถึงต้องจัดไว้ว่าสุขวิปัสสโก เติวิชโช ฉฬภิญโญ จตุภิสัมภิตุปัตโต พระอรหันต์มี ๔ ประเภท ถ้าเป็นอย่างเดียวกันแล้วพูดหาอะไร คำว่าอย่างเดียวกันท่านก็ว่า นตฺถิ เสยฺโยว ปาปิโย ไม่มีอะไรยิ่งหย่อนกว่ากันเลย ตั้งแต่พระพุทธเจ้าลงมาถึงสาวกองค์สุดท้าย เหมือนกันหมด แน่ท่านก็บอกไว้แล้ว

ส่วนใดที่แปลกต่าง เช่น สุขวิปัสสโก เติวิชโช ฉฬภิญโญ จตุภิสัมภิตุปัตโต นี้ต่างกันโดยลำดับอย่างนี้ นั่น เป็นอาการวาสนาบารมีของท่านผู้ใดที่ได้สร้างมาหนักเบาเล็กน้อย ที่จะแผ่กระจายไปตามนิสัยวาสนาของตน มันก็แผ่ไปเอง ผู้จะรู้จักกว้างก็กว้างไปเอง แคบไปตามนิสัยวาสนาของตัวเองนั่นแหละ ท่านจึงแยกไว้ถึง ๔ ประเภท เอาละทีนี้ให้พระนะ...

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet

www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd